

Stappenplan voorwaardelijk machtiging gesloten jeugdzorg in vrijwillig kader

Een voorwaardelijke machtiging kan als 'stok achter de deur' gezien worden om de laatste stap naar een gesloten plaatsing te voorkomen of om aan de achterkant een gesloten plaatsing eerder te beëindigen. Deze voorwaardelijke machtiging kan ingezet worden om zowel toeleiding naar, en terugval in de Jeugdzorg Plus te voorkomen.

De kinderrechter kan een voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp afgeven.

Aan de jeugdige wordt dan een aantal voorwaarden gesteld om opname in de Jeugdzorg Plus af te wenden. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in een hulpverleningsplan.

Zolang een jeugdige zich aan deze voorwaarden houdt, kan een opname in een gesloten instelling voorkomen worden.

Deze voorwaarden worden door jeugdige, ouders/verzorgers, verwijzers en Jeugdzorg Plus overeengekomen.

De jeugdige speelt een belangrijke rol binnen dit traject, omdat deze meedenkt over de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om een gesloten plaatsing te voorkomen.

Ook moet de jongere zijn toezegging geven aan het hulpverleningsplan, zodat hij zich verantwoordelijk voelt.

Een voordeel van een voorwaardelijke machtiging is dat de jeugdige in zijn/ haar eigen omgeving kan werken aan de gestelde voorwaarden.

Deze voorwaarden en het bijbehorend hulpverleningsplan worden als bijlagen bij het verzoekschrift voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg meegezonden aan de Kinderrechter.

Een jeugdige kan in het 'vrijwillig kader' worden opgenomen in een instelling van gesloten jeugdhulp, als zijn wettelijke vertegenwoordigers (ouder(s) met gezag of voogd(en), niet zijnde de GI) daarmee instemmen. Het gaat hier dus om de situatie dat de jeugdige niet onder toezicht is gesteld. Voor het inzetten van gesloten jeugdhulp is altijd een machtiging van de kinderrechter vereist, ook als de ouders/voogd hiermee instemmen. De procedure tot het verkrijgen van een machtiging gesloten jeugdhulp is een verzoekschriftprocedure zoals geregeld in afdeling 1, titel 6, Boek 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (zie artikel 6.1.8 lid 3 Jeugdwet).

1. Procesafspraken voorwaardelijke machtiging aan de voorkant¹

Het doel van een voorwaardelijke machtiging aan de voorkant is om te voorkomen dat de jeugdigen gesloten geplaatst wordt bij een JeugdzorgPlus aanbieder. Om dit te voorkomen wordt de expertise (een gedragswetenschappen) van de JeugdzorgPlus aanbieder betrokken in de casus. Indien de kinderrechter naar aanleiding van artikel 6.1.4 een voorwaardelijke machtiging verleent, conform de Jeugdwet hebben de JeugdzorgPlus aanbieders/verwijzers de juridische verantwoordelijkheid bij de inzet van de voorwaardelijke machtiging. Hierbij gelden de volgende afspraken:

Afspraken voor de verwijzer:

- De verwijzer is verantwoordelijk voor het aanvragen van een voorwaardelijke machtiging en neemt contact op met het servicepunt voor de aanvraag;
- Vanuit het servicepunt wordt er een JeugdzorgPlus aanbieder gekoppeld aan de casus;
- De verwijzer neemt initiatief bij het betrekken van de JeugdzorgPlus aanbieder bij het proces;
- De verwijzer blijft bij zowel de voorwaardelijke machtiging aan de voorkant en bij plaatsing betrokken bij de jeugdigen, hierbij is er een gedeelde verantwoordelijkheid rondom het traject van de jeugdige.

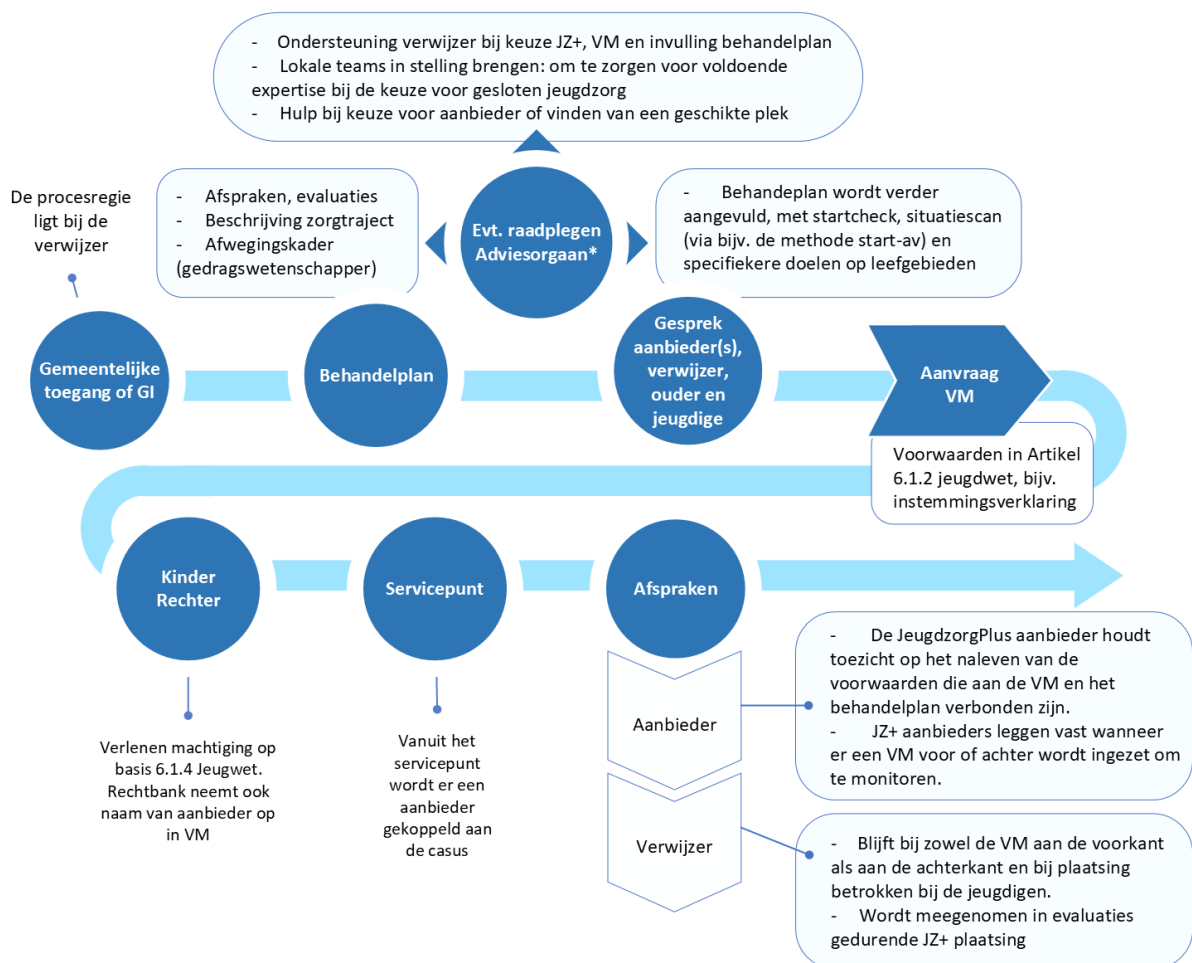
Afspraken voor de aanbieder:

- De behandelaar van de JeugdzorgPlus aanbieder stelt een behandelplan op samen met: de verwijzer, jeugdige, gezaghebbende betrokkenen, ouders en andere jeugdzorgaanbieder zoals bijvoorbeeld: ambulante hulp, dagbehandeling. Hierbij wordt de verwijzer meegenomen;

¹ Zie ook: <https://www.rioz.nl/sites/default/files/2022-03/Stappenplan%20aanvraag%20voorwaardelijke%20machtiging.pdf>

- De JeugdzorgPlus aanbieder maakt een situatiescan van de jeugdigen om zicht te krijgen op de situatie m.b.t. de verschillende leefgebieden, normaliter wordt hiervoor de methode START-AV gebruikt;
- De JeugdzorgPlus aanbieder houdt toezicht op het naleven van de voorwaarden die aan de voorwaardelijke machtiging verbonden zijn;
- Rechtbanken nemen in de voorwaardelijke machtiging de naam van de JeugdzorgPlus instelling op waar de jongere geplaatst wordt. De insteek is indien het noodzakelijk is dat de jeugdigen geplaatst wordt bij de JeugdzorgPlus aanbieder, dat dit gebeurt bij de betrokken JeugdzorgPlus aanbieder. In uitzonderlijke situaties zal dit anders zijn zoals: mits de aanbieder vol zit of na overleg een andere locatie passender is voor de jeugdigen;
- De aanbieder stuurt naar de desbetreffende verantwoordelijke gemeenten van de jeugdigen een bericht zodat de gemeenten op de hoogte is van de rekening die gaat komen.

Voorwaardelijke machtiging (VM) aan de voorkant

Adviesorgaan	Regio's	Omschrijving
Civiel trajectberaad (CTB)	Noordoost-Brabant (NOB) En Zuidoost-Brabant	Adviesfunctie bij zowel instroom als uitstroom van een JZ+ plaatsing. CTB wordt ingezet om JeugdzorgPlus plaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen of om de plaatsingen te verkorten. In het CTB wordt in een beraad samen met de jeugdigen, zijn/haar ouders en netwerk een inhoudelijk perspectief biedend plan gemaakt. Met een nadrukkelijke rol en voor jongere en ouders.

A. Aanmelding

1. De Toegang ontvangt vanuit de jeugdbeschermingstafel/ jeugdhulpaanbieder de melding dat er sprake is van een crisissituatie en gesloten jeugdhulp vereist is;
2. Ga in overleg met de gedragswetenschapper vanuit de gemeente die mee de afweging maakt en stel tezamen vast of gesloten jeugdhulp noodzakelijk is.
3. Maak ook de afweging of je het CTB in wilt zetten.
Stel met het CTB vast of het passend is om nog een Civiel Traject Beraad te organiseren, voordat je overgaat tot een mogelijke gesloten plaatsing.
Doelstelling van het CTB is om gesloten plaatsingen te voorkomen, dan wel zo kort mogelijk te houden (dit geldt voor de instroom en uitstroom)!
Bel of mail hiervoor naar:
- Jasper Thijs of Fred van Lent, CTB Topaze: 06- 21489551
- civieltrajectberaad-oostbrabant@topaze-hulp.nl

B. Stappenplan

Is er in overleg met gedragswetenschapper en CTB besproken dat de jeugdige niet meer in een open setting kan verblijven en moet er verwezen worden naar een gesloten plaatsing? Doorloop dan de volgende stappen:

1. Begin met het formulier "instemmingsverklaring" waar ouder(s)/verzorger(s) akkoord moeten tekenen voor de gesloten plaatsing.
Als er twee ouders zijn met gezag moeten zij beiden instemmen.
2. Vraag aan ouder(s)/verzorger(s) om een afschrift geboorteakte van het kind aan te vragen bij de gemeente.
3. Vraag een uittreksel uit het gezagsregister aan bij de Rechtbank.
4. Aanbieders (gesloten en niet gesloten) maken samen een hulpverleningsplan met voorwaarden en sturen die naar de Toegang.
5. Bel de Rechtbank in Den Bosch (088 362 1000) en vraag naar de afdeling Familie en Jeugdrecht.
- Benoem dat je een verzoekschrift wilt toesturen betreffende een aanvraag voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp.
- Informeer naar het emailadres waar je alle stukken naar toe kan sturen.
6. Als alle stukken (zie tabel hieronder) compleet zijn, mail je dit naar het mailadres dat de Rechtbank heeft gegeven.
7. Het verzoekschrift deel je eveneens met jeugdige en ouder(s)/ verzorger(s).
8. Voor de inzet van een onafhankelijke gedragswetenschapper ga je naar de site van NEGG: <https://www.negg.nl/>

Iedere gemeente/lokale toegangsteam uit regio Noordoost Brabant, kan hier met een aangemaakt NEGG- account inloggen. Hiervoor is het nodig dat iedere gemeente/ lokaal toegangsteam zich eenmalig registreert: (zie website RIOZ: "werkinstructie registreren platform NEGG).

Beschik je over een account, dan heb je toegang tot het platform:
Op de website maak je een opdracht aan ([zie website RIOZ: "werkinstructie aanvraag instemmingsverklaring NEGG](#)) en vul je een invulveld in, gevolgd door een korte beschrijving van je opdracht. Deel hier **nooit** privacygevoelige informatie. Het uitwisselen van de dossierinformatie volgt in een latere stap.
Als er een gedragswetenschapper reageert op je aanvraag, krijg je een e-mail. Als je een gedragswetenschapper hebt geaccepteerd en jullie hebben afspraken gemaakt over de opdracht, dan gaat deze contact opnemen met jeugdige, ouders/ verzorgers.

De ingeschakelde onafhankelijke gedragswetenschapper neemt zélf contact op met de jeugdige en ouder(s)/verzorger(s) voor een huisbezoek. Belangrijk is dat ouders en jeugdigen weten dat dit gaat gebeuren, dus informeer hen hierover!

Hieruit volgt een onderzoeksverslag voor wel/geen instemming voor de gesloten machtiging.

9. De gedragswetenschapper stuurt het onderzoeksverslag/instemmingsverklaring naar de gemeente/ lokale toegang.
10. Stuur het onderzoeksverslag/instemmingsverklaring van de onafhankelijke gedragswetenschapper naar de Rechtbank.
11. De Rechtbank stuurt een uitnodiging voor de zitting aan jeugdige en ouder(s)/verzorger(s) en aan de Toegang.
De Toegang wordt geacht aanwezig te zijn bij de zitting.

Bij de zitting wordt gevraagd of je nog aanvullingen hebt op het verzoek of verdere toelichting wilt geven. Daarnaast vragen ze naar het perspectief van de jeugdige. Doe daarom voorafgaand aan de zitting al onderzoek naar mogelijkheden voor ná de evt. gesloten plaatsing. Hiervoor kan het CTB worden ingezet.

NB:

- Als er een tolk nodig is tijdens de zitting moet de gemeente daarvoor zorgdragen.
- Per gemeente is de 'ondertekenaar' van het verzoekschrift anders ingevuld; college, dan wel beleidsmedewerker welke gemachtigd is, dan wel de betrokken medewerker vanuit de Toegang. Als betrokken medewerker van de Toegang verhinderd is en geen deel kan nemen aan de zitting, moet binnen het team voor vervanging gezorgd worden.

12. Wanneer de Rechtbank de machtiging heeft verleend, houdt je contact tijdens het hulpverleningstraject en nazorg/verlenging.

C. Vervoer:

Wanneer vervoer nodig is via de Dienst Vervoer en Ondersteuning van DJI wordt dit geregeld door de aanbieder Jeugdzorg Plus waar de jeugdige geplaatst gaat worden. Het verdient de voorkeur dat de ouder(s)/verzorger(s) of de plaatser de jeugdige brengen.

Documenten die nodig zijn voor gesloten plaatsing

Stuk	Handelingen
Instemmingsverklaring	Aanvraag onderzoek onafhankelijk GW en daarbij relevantie informatie delen in het kader van de aanvraag.
Geboorteakte Jeugdige	Akte dient gedateerd te zijn en mag niet ouder dan 3 maanden zijn.
Uittreksel gezagsregister Rechtbank	De gemeente vraagt zélf het uittreksel uit het gezagsregister aan bij de Rechtbank 's-Hertogenbosch, afdeling Familie en Jeugd Ondanks dat het om dezelfde Rechtbank gaat als waar het verzoekschrift wordt ingediend moeten we dit als gemeente toch éérst zelf aanvragen. e-mail: CGR/HGR.rb-obr@rechtspraak.nl of via: Veilig mailcontact met Gezags- /Huwelijksgoederenregister (zivver.com)
Hulpverleningsplan Aanbieders	Deze wordt gezamenlijk door aanbieders gemaakt en gemaïld naar de Toegang.
Verzoek aanvraag voorwaardelijke machtiging	Formulier invullen
Instemmingsverklaring gedragswetenschapper (dit is het verslag dat de onafhankelijke gedragswetenschapper schrijft)	Deze wordt per mail met Toegang gedeeld als onafhankelijke gedragswetenschapper op huisbezoek is geweest. Omdat het heel lastig is om een onafhankelijke gedragswetenschapper te vinden voor een spoedonderzoek gaat de Rechtbank er in uitzonderlijke gevallen mee akkoord dat het onderzoek wordt nagezonden. Dit gebeurt in goed overleg met de Rechtbank. Zorg dat de aanvraag inzichtelijk is.

Zie contractenboek voor gecontracteerde aanbieders www.rioz.nl.
Indien er geen plek is bij gecontracteerde aanbieders, kan er geplaatst worden bij andere aanbieders. Dit kan alleen na toestemming van onze eigen aanbieders (bijvoorbeeld als zij geen passende plek kunnen bieden) of dit is voor rekening van de eigen gemeente (als een gemeente er zelf voor kiest om ergens anders te plaatsen).

Via onderstaande link zijn modelformulieren van VNG te raadplegen:
<https://vng.nl/artikelen/gesloten-jeugdhulp-modelformulieren>